

กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโよงความหมายของคำเรียกสีในภาษาจีนกลาง

Cognitive Processes for the Semantic Mappings of Mandarin Chinese

ธนัญญาคุณ พรหพนิช^{*1} เพื่องฟ้า เขวงค์²

ธนกรณ์ แสงรักษ์³ ราษฎร์ อัมพลด⁴ มนิตร้า เรืองพงษ์⁵

Thanatthakul Phornthipphayaphanit^{*1} Fueangfa Khaowong²

Thanapohn Saengraksa³ Tarathep Amponpol⁴ Manitra Ruangpong⁵

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโよงความหมายของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลางทั้งหมด 9 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], คำเรียกสีดำ 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK], 紫 zǐ [PURPLE] และ 灰 huī [GREY] ไปยังโน้ตศ้นอื่น โดยเก็บข้อมูลจากคลังข้อมูลภาษาของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโよง

* Corresponding author, e-mail: thanatthakul.ph@ku.th

¹ อาจารย์ ดร., คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

¹ Lecturer, Dr., Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus

² อาจารย์, คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

² Lecturer, Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus

³⁻⁵ นิสิต, คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

³⁻⁵ Student, Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus

ความหมายจากคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลางไปยังโน้ตศัพท์อื่น มี 3 กระบวนการได้แก่ นามนัย อุปลักษณ์ และอุปลักษณ์นามนัย ซึ่งจัดว่าเป็นกระบวนการพิเศษที่ อุปลักษณ์และนามนัยได้ปฏิบัติการร่วมกัน โดยกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโ่าย ความหมายของคำเรียกสีไปยังโน้ตศัพท์อื่นที่พบมากที่สุด คือ กระบวนการนามนัย รองลงมา คือ กระบวนการอุปลักษณ์ และกระบวนการอุปลักษณ์นามนัย ทั้งนี้ งานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นคลังข้อมูลความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียก สีพื้นฐานในภาษาจีนกลาง ทั้งยังสามารถนำไปใช้สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนใน เรื่องความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียกสีได้อีกด้วย

คำสำคัญ: คำเรียกสีพื้นฐาน คลังข้อมูลภาษา กระบวนการทางปริชาน

Abstract

The purpose of this study is to analyze the cognitive process for the semantic mapping of nine basic color terms in Mandarin Chinese: 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK], 紫 zǐ [PURPLE], and 灰 huī [GREY] into other domains. The data are collected from Beijing Language and Culture University Corpus (BCC 语料). The study reveals that metonymy, metaphor, and metaphtonymy, which is identified as a special process that specifies the interaction between metaphor and metonymy, are three cognitive processes that are used for the semantic mapping of basic color terms in Mandarin Chinese into other domains. In addition, metonymy is the most frequently used in cognitive processes, followed by metaphor and metaphtonymy. This study can also be

applied to Chinese language instruction in teaching about the figurative meaning of Mandarin Chinese basic color terms.

Keywords: Basic Color Terms Corpus Cognitive processes

บทนำ

“สี” เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ ซึ่งมนุษย์สามารถรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา (นกุณล ศิริพันธุ์, 2554) และมนุษย์ก็มีความสามารถในการจำแนกสีออกเป็นประเภทต่าง ๆ ด้วย กล่าวคือ สามารถจำแนกสีที่มีความใกล้เคียงกันไว้ในประเภทเดียวกัน ซึ่งเรียกว่า “ประเภทสี” โดยมี “คำเรียกสี” เป็นชื่อเรียกของประเภทสีเหล่านั้น

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า ในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของมนุษย์ นอกจากจะใช้คำเรียกสีเพื่อเรียกสีของวัตถุแล้ว ยังพบรการใช้คำเรียกสีในเชิงเปรียบเทียบด้วยยกตัวอย่างเช่น

(1) 她 是 白 人。

Tā shì bái rén.

หล่อน เป็น ขาว คน

= หล่อนเป็นชาวคอเคร้อยด์

โดยจากบริบทนี้จะเห็นได้ว่า 白 bái [WHITE] ไม่ได้ใช้เพื่อเรียกสีของวัตถุแต่ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ โดยจากบริบทนี้ 白 bái [WHITE] สื่อความหมายถึง “เชื้อชาติของบุคคลนั้น”

(2) 拆 墓 还 绿。

Chāi mù huán lǜ.

รื้อ สร้าง กลับคืนสู่ เขียว

= รื้อสร้างให้กลับคืนสู่พื้นที่ป่าไม้

โดยจากบริบท (2) จะเห็นได้ว่า 绿 1ù [GREEN] อ้างถึง “ต้นไม้ ป่าไม้” ไม่ได้ใช้เพื่อเรียกสีของวัตถุ

ทั้งนี้ จากข้อมูลภาษาจีนทำให้คณะผู้วิจัยสนใจว่า กระบวนการที่ทำให้เกิดการใช้คำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีนกลางหั้งหมด 9 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 紫 zǐ [PURPLE], 粉 fěn [PINK] และ 灰 huī [GREY] (Gao & Sutrop, 2014) ในเชิงเปรียบเทียบนั้นมีกระบวนการใดบ้าง โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ เพื่อวิเคราะห์กระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโよงความหมายจากคำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีนกลาง นอกจากนี้ยังเล็งเห็นว่า งานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นคลังข้อมูลความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลาง ทั้งยังสามารถนำไปใช้สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนในเรื่องความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำศัพท์ที่ได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโよงความหมายของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลาง

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดนามนัย

โคเวกเซส (Kövecses, 2010) กล่าวว่า นามนัยเป็นกระบวนการทางปริชานซึ่งมโนทัศน์หนึ่ง คือ พาหะ เชื่อมโยงสู่อีกมโนทัศน์หนึ่ง คือ เป้าหมาย โดยทั้ง 2 มโนทัศน์อยู่ในวงความหมายเดียวกัน ตามที่เลคอฟฟ์ (Lakoff, 1987) ได้กล่าวว่า นามนัยเป็นแบบจำลองทางปริชาน เช่น ผู้ผลิตอ้างอิงอิงผลผลิตเป็นการอธิบายนามนัยโดยใช้ชื่อของผู้ผลิตสื่อถึงผลผลิตแทนการกล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ โดยตรง เช่น “We are reading

Shakespeare.” “พวกเรากำลังอ่านเชกสเปียร์” ที่ใช้คำว่า “Shakespeare” “เชกสเปียร์” อ้างถึงงานเขียนของเขาเอง โดยแสดงการถ่ายโよงได้ดังนี้

มโนทัศน์พำนะ

มโนทัศน์เป้าหมาย

เชกสเปียร์

→

ผลงานของเชกสเปียร์

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า ประเภทความสัมพันธ์ของนามนัยของโคเวกเชสและแรดเดน (Kövecses & Radden อ้างถึงใน Vyvyan, Benjamin & Jörg, 2007) สามารถจำแนกรูปแบบได้ละเอียดและเหมาะสม ตัวอย่างเช่น 1) คุณสมบัติของประเภทอ้างถึงประเภท เช่น “blacks” ที่หมายถึง ดำ แต่ใช้เพื่ออ้างถึง คนดำ ที่มีคุณสมบัตินี้ คือ สีผิวที่เป็นสีคล้ำ หรือ 2) ผลอ้างถึงเหตุ เช่น “sad book” ที่ใช้คำว่า sad อ้างถึง ความเศร้า (ผล) ที่เกิดจากการอ่านหนังสือเล่มนี้ (เหตุ) คณะผู้วิจัยจึงเลือกใช้การแบ่งประเภทของนามนัยนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีตัวอย่างดังนี้

(3) 董卿 被 女 学生 夸 到 耳根 红。
Dǒngqīng bì nǚ xuéshēng kuā dào ěrgēn hóng.
ตั่งชิง ถูก หญิง นักเรียน ชม จน กกหู แดง
= ตั่งชิงถูกนักเรียนหญิงชมจนเขินอาย

จากบริบท (3) ข้างต้น 红 hóng [RED] อ้างถึง “เขินอาย” ที่อยู่ในวงความหมาย [อารมณ์ ความรู้สึก] เป็นนามนัยแบบผลอ้างถึงเหตุ กล่าวคือ การที่รู้สึกเขินจะทำให้ร่างกายหลังสารอะดรีนาลีน เลือดสูบฉีดไปตามร่างกายมากขึ้นส่งผลให้หน้าแดง ซึ่งใบหน้าแดง (ผล) มาจาก อาการเขินอาย (เหตุ) (สุชยา เกษจำรัส, 2562)

มโนทัศน์พำนะ

มโนทัศน์เป้าหมาย

[红 hóng] “แดง”

→

[อารมณ์ ความรู้สึก] “เขินอาย”

2. แนวคิดอุปลักษณ์

โคเวกเซส (Kövecses, 2010) กล่าวว่า อุปลักษณ์เป็นการทำความเข้าใจในทัศน์หนึ่งจากการโน้มน้าวนี้ เนื่องจากการโน้มน้าวนี้ที่ต้องทำความเข้าใจเป็นนามธรรมมากกว่า ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจในทัศน์ที่เป็นนามธรรมจึงต้องนำอาวบน้ำทัศน์ที่ชัดเจนหรือเป็นรูปธรรมมากกว่ามากล่าวถึง เรียกว่า อุปลักษณ์โน้มน้าวน์ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 วงโน้มน้าวน์ ได้แก่ วงโน้มน้าวน์ต้นทาง กล่าวคือ เป็นวงโน้มน้าวน์ที่นำมาเปรียบเทียบให้เกิดความเข้าใจ และวงโน้มน้าวน์ปลายทาง กล่าวคือ เป็นวงโน้มน้าวน์ที่เราต้องการทำความเข้าใจ (ธนภูมิ ฐานากุล พรพิพพานิช, 2563)

จากการศึกษาแนวคิดอุปลักษณ์ทำให้คนละผู้วิจัยถ่ายโよงความหมายจากคำเรียกสีในภาษาจีนกลางไปยังโน้มน้าวน์อื่นได้ กล่าวโดยสรุปได้ว่า วงโน้มน้าวน์ต้นทางคือ “สี” และ วงโน้มน้าวน์ปลายทาง คือ วงโน้มน้าวน์อื่นที่นำสีไปเปรียบเทียบด้วยโดยมีตัวอย่างดังนี้

(4) 大妈 成为 电视 广播 的 红 人!

Dàmā chéngwéi diànsài guǎngbō de hóng rén!
ป้า กลายเป็น โทรทัศน์ โฆษณา ของ แดง คน
= ป้ากลายเป็นคนดังของโฆษณาทางโทรทัศน์

จากบริบท (4) ข้างต้น 红 hóng [RED] อ้างถึง “ความโด่งดัง” โดยมีถ่ายโよงความหมายได้ดังนี้

มโน้มน้าวน์ต้นทาง		มโน้มน้าวน์ปลายทาง
[红 hóng] “แดง”	→	[ลักษณะ] “ความโด่งดัง”
สี	→	ลักษณะ
โดดเด่น	→	โด่งดัง

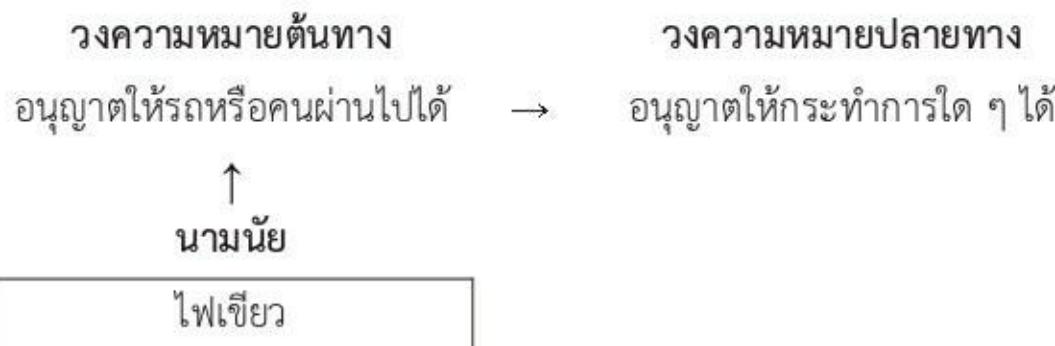
ເນື່ອຈາກອົງປະກອບທາງສຶລປະອົງສີແດງ ຄື່ອ ໂດດເດັ່ນ ຈຶ່ງຄ່າຍໂຢັງໄປຢັ້ງ
ຄວາມໝາຍວ່າ ລັກຊັນຂອງຄົນທີ່ໄດ້ດັ່ງໄດ້ ແລະໃນວັດນຮຽນຈິນກົມັກໃຊ້ສີແດງເພື່ອຄວາມເປັນ
ສີຣິມຄລ ໄດ່ດັ່ງຮູ່ງໂຮຈນ

3. ແນວດອຸປະກິດໆນໍານັຍ

ໂຄເວກເຊສ (Kövecses, 2010) ກລ່າວສິງ ກາຮປົງບັດກາຮຮ່ວມກັນຂອງອຸປະກິດໆ
ແລະນາມນັຍໄວ້ວ່າ ບ່ອຍຄັ້ງທີ່ເຮົາຈະພບວ່າມີບາງຄ້ອຍຄຳທີ່ມີສາມາດຄົບອກໄດ້ວ່າເປັນອຸປະກິດໆ
ຫີ່ອນາມນັຍໄດ້ ເພຣະຄ້ອຍຄຳນັ້ນມີທັງກະບວນກາຮອຸປະກິດໆແລະນາມນັຍອູ້ໃນນັ້ນ
ຈຶ່ງກູ່ເຊນສ (Goossens, 1990) ເຮັດກປົງບັດກາຮຮ່ວມກັນຂອງອຸປະກິດໆແລະນາມນັຍວ່າ
“ອຸປະກິດໆນໍານັຍ”

ທັງນີ້ຮູ້ອີ້ຈ ເດືອ ເມັນໂດຈາ ອົບາເນັ້ນແລະດີແອ້ຈ ເວລາສໂກ (Ruiz de Mendoza
Ibáñez & Diez Velasco, 2002) ໄດ້ເສັນອປົງສັນພັນຮັກຂອງອຸປະກິດໆແລະນາມນັຍໄວ້
ທັງໝາດ 4 ຮູປແບບ ໄດ້ແກ່ ແບບທີ່ 1 ຄື່ອ ກາຮຂໍາຍຄວາມເປັນນາມນັຍໃນວັນຄວາມໝາຍ
ຕົ້ນທາງຂອງອຸປະກິດໆ ແບບທີ່ 2 ຄື່ອ ກາຮຂໍາຍຄວາມເປັນນາມນັຍໃນວັນຄວາມໝາຍ
ປລາຍທາງຂອງອຸປະກິດໆ ແບບທີ່ 3 ຄື່ອ ກາຮລົດຄວາມເປັນນາມນັຍໃນວັນຄວາມໝາຍຕົ້ນທາງ
ຂອງອຸປະກິດໆ ແລະແບບທີ່ 4 ຄື່ອ ກາຮລົດຄວາມເປັນນາມນັຍໃນວັນຄວາມໝາຍປລາຍທາງ
ຂອງອຸປະກິດໆ (ຮນ້ວງຮາກຸລ ພຣທີພິພານີ້, 2563)

ໂດຍໃນຈານວິຈີຍຂອງຄະຸນຜູ້ວິຈີຍ ພບຂ້ອມນຸລກາຫາທີ່ເປັນອຸປະກິດໆນໍານັຍຈຶ່ງ
ຈຳເປັນຕົ້ນໃຫ້ແນວດີອຸປະກິດໆນໍານັຍໃນກາຮວິເຄຣະທີ່ຂ້ອມນຸລ ໂດຍມີຕ້ວຍຢ່າງດັ່ງນີ້ “绿灯”
lǜdēng “ໄຟເຂົ້າ” ຈຶ່ງເປັນອຸປະກິດໆນໍານັຍແບບທີ່ 1 ກາຮຂໍາຍຄວາມເປັນນາມນັຍໃນ
ວັນຄວາມໝາຍຕົ້ນທາງຂອງອຸປະກິດໆ ໂດຍ “ໄຟເຂົ້າ” ໃນທີ່ນີ້ເປັນວັນຄວາມໝາຍຕົ້ນທາງ
ຂອງອຸປະກິດໆທີ່ຄຸກຂໍາຍຄວາມເປັນ “ອນຸ້າຕໍ່ໃຫ້ຮ່ອຄົນຜ່ານໄປໄດ້” ຈາກນັ້ນຄ່າຍໂຢັງ
ຄວາມໝາຍໄປຢັ້ງວັນຄວາມໝາຍປລາຍທາງທີ່ແສດງຄວາມໝາຍວ່າ “ອນຸ້າຕໍ່ໃຫ້ກະທຳ
ກາຮໄດ້” ຈຶ່ງແສດງກາຮຄ່າຍໂຢັງຄວາມໝາຍໄດ້ດັ່ງນີ້

วิธีการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลการใช้คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลางทั้งหมด 9 คำ คำเรียกสีละ 1,000 บริบห รวมทั้งหมด 9,000 บริบห โดยใช้ระบบสุ่มจากคลังข้อมูล ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลที่เข้าถึงได้ สะดวก และรวบรวมข้อมูลภาษาจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นภาษาธรรมชาติไว้ จำนวนมาก

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลคำเรียกสีพื้นฐานจากคลังข้อมูลของมหาวิทยาลัยภาษาและ วัฒนธรรมปักกิ่งแล้ว คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกความหมายของคำเรียก สีพื้นฐานว่าเป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบหรือความหมายที่แสดงถึงสีของวัตถุ โดยตรง ซึ่งพบบริบทที่ปรากว่าคำเรียกสีเชิงเปรียบเทียบทั้งหมด 523 บริบห

จากนั้นจึงใช้แนวคิดนามนัยของโคเวกเซสและแรดเดน (Kövecses & Radden อ้างถึงใน Vyvyan, Benjamin & Jörg, 2007) แนวคิดอุปลักษณ์ของโคเวกเซส (Kövecses, 2010) และแนวคิดอุปลักษณ์นามนัยของรูอิช เดอ เมนโดซา อิบานเซ และดีแอช เวลาสโก (Ruiz de Mendoza Ibáñez & Diez Velasco, 2002) ในการวิเคราะห์ ข้อมูลและถ่ายโよงความหมายของคำเรียกสีพื้นฐาน

ຜລກາຣວິຈີ້ຍ

ກະບວນກາຮທາງປະຈາກທີ່ໃຊ້ຄ່າຍໂຍງຄວາມໝາຍຂອງຄໍາເຮັດສີໃນກາງຈິນ ກລາງມີທັງໝົດ 3 ກະບວນກາຮ ໄດ້ແກ່ 1. ກະບວນກາຮນາມນັຍ 2. ກະບວນກາຮອຸປັກົມ ແລະ 3. ກະບວນກາຮອຸປັກົມນາມນັຍ ໂດຍມີຮາຍລະເອີດຕັ້ງຕ່ອໄປນີ້

1. ກະບວນກາຮນາມນັຍ

ຈາກຂໍ້ມູນກາງຈິນທີ່ຄົນະຜູ້ວິຈີ້ໄດ້ຮັບຮັບຈາກຄັ້ງຂໍ້ມູນກາງຈິນຂອງມາຮວິທາລ້ຽງກາງຈິນ ແລະ ວັດນຮຣມປັກກິງ ພບກາຮໃຊ້ຄໍາເຮັດສີທີ່ຄ່າຍໂຍງຄວາມໝາຍແບບນາມນັຍໄດ້ທັງໝົດ 9 ຄໍາ ໄດ້ແກ່ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK], 紫 zǐ [PURPLE] ແລະ 灰 huī [GREY] ຈຶ່ງຄ່າຍໂຍງຄວາມໝາຍໄປຢັ້ງໂນທັນອື່ນໄດ້ທັງໝົດ 12 ວັດນຮຣມປັກກິງ ໂດຍພບປະເກຫຍ່ອຍຂອງນາມນັຍທັງໝົດ 3 ປະເກຫຍ່ອຍ ໄດ້ແກ່ 1) ຜລອ້າງຄື່ງເຫດຸ 2) ຄຸນສົມບັດຂອງປະເກຫຍ່ອງເຫັນຄື່ງປະເກຫຍ່ອງ ແລະ 3) ບຣຈຸກັນທີ່ອ້າງຄື່ງສິ່ງທີ່ຄຸກບຣຈຸ ໂດຍຈະແສດງຮາຍລະເອີດຕາມປະເກຫຍ່ອຍຂອງກະບວນກາຮນາມນັຍ ຕາມລຳດັບ ດັ່ງນີ້

1.1 ຜລອ້າງຄື່ງເຫດຸ ພບວ່າ ມີຄໍາເຮັດສີທີ່ຄ່າຍໂຍງຄວາມໝາຍແບບຜລອ້າງຄື່ງເຫດຸ ທັງໝົດ 6 ຄໍາ ໄດ້ແກ່ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 黄 huáng [YELLOW], 紫 zǐ [PURPLE] ແລະ 灰 huī [GREY] ຈຶ່ງຄ່າຍໂຍງຄວາມໝາຍໄປຢັ້ງໂນທັນອື່ນໄດ້ທັງໝົດ 4 ວັດນຮຣມປັກກິງ ໄດ້ແກ່ 1) [ອາຮມນີ້ຄວາມຮູ້ສຶກ] ເຊັ່ນ “ເຫີຍດຫຍາມ”^[WHITE] ແລະ “ເບີນອາຍ”^[RED] 2) [ລັກົມນະ] ເຊັ່ນ “ຄວາມສວ່າງ”^[WHITE] ແລະ “ຄວາມນີ້ມີນິດ”^[BLACK] 3) [ຄວາມພິດປົກຕິ] ເຊັ່ນ “ເຈັບປ່ວຍ”^[YELLOW, PURPLE] ແລະ 4) [ຮຣມຈາຕິ] “ໜາກອກ”^[GREY] ໂດຍມີຕົວອຍ່າງກາຮຄ່າຍໂຍງ ດັ່ງນີ້

(5) 现 在 东 方 已 渐 渐 发 白。

Xiànzài dōngfāng yǐ jiànjiàn fā bái.

ตอนนี้ ตะวันออก แล้ว ค่อย ๆ เพย์ให้เห็น ขาว

= ตอนนี้ทางตะวันออกค่อย ๆ สว่างขึ้นแล้ว

จากบริบท (5) 白 bái [WHITE] อ้างถึง “ความสว่าง” ที่อยู่ในวงความหมาย [ลักษณะ] เป็นนามนัยแบบผลอ้างถึงเหตุ กล่าวคือ ความสว่าง (ผล) เกิดขึ้นมาได้ เพราะว่า พระอาทิตย์ขึ้น (เหตุ)

มโนทัศน์พำน

มโนทัศน์เป้าหมาย

[白 bái] “ขาว” → [ลักษณะ] “ความสว่าง”

1.2 คุณสมบัติของประเภทอ้างถึงประเภท พบร่วมกับคำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบคุณสมบัติของประเภทอ้างถึงประเภททั้งหมด 8 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK] และ 灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 10 วงศ์ความหมาย ได้แก่ 1) [บุคคล] เช่น “ทหารบก”^[GREEN] และ “กองหพเร่อ”^[BLUE] 2) [ธรรมชาติ] เช่น “ทินะ”^[WHITE] และ “ป่าไม้”^[GREEN] 3) [ลักษณะ] เช่น “ความสกปรก”^[BLACK, YELLOW, GREY] และ “แจ่มใส ปลอดโปร่ง”^[BLUE] 4) [สิ่งของเครื่องใช้] เช่น “รถลาดตระเวน”^[BLUE] 5) [ชนชาติ] เช่น “ชาวโคเคอยด์”^[WHITE, BLUE] 6) [วัจรสัตว์] เช่น “ความเยาว์วัย”^[PINK] 7) [งาน] “งานศพ”^[WHITE] 8) [ระบบการปกครอง] “คอมมิวนิสต์”^[RED] 9) [ส่วนประกอบในร่างกาย] “เลือด”^[RED] และ 10) [สภาพ] “ความเที่ยว宙ของพีช”^[YELLOW] โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(6) 满 黄 叶 的 小 径。

Mǎn huáng yè de xiǎo jìng.

เต็ม เหลือง ใบไม้ ที่ เล็ก เส้นทาง

= เส้นทางเล็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยใบไม้เที่ยว宙

จากบริบท (6) 黄 huáng [YELLOW] อ้างถึง “ความเหี่ยวเฉาของพีช” ที่อยู่ในความหมาย [สภาพ] เป็นคุณสมบัติของประเภทอ้างถึงประเภท กล่าวคือ ใบไม้สีเหลือง (คุณสมบัติ) เป็นคุณสมบัติหนึ่งของความเหี่ยวเฉาของพีช (ประเภท) นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติอยู่อื่น ๆ อีก เช่น การขาดน้ำระบบการระบายน้ำของการปลูกไม้ดี การติดเชื้อดินมีความชื้นสูง (กรมวิชาการเกษตร, 2559)

มโนทัศน์พำนະ

มโนทัศน์เป้าหมาย

[黄 huáng] “เหลือง” → [สภาพ] “ความเหี่ยวเฉาของพีช”

1.3 บรรจุภัณฑ์อ้างถึงสิ่งที่ถูกบรรจุ พบร่วม มีคำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบบรรจุภัณฑ์อ้างถึงสิ่งที่ถูกบรรจุทั้งหมด 1 คำ คือ 红 hóng [RED] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังโน้ตค้นอื่นได้ทั้งหมด 1 วงความหมาย คือ [สิ่งของเครื่องใช้] “ซองใส่เงิน”^[RED] โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(7) 禁止 送 收 “红 包”。

Jìnzhǐ sòng shōu “hóng bāo”.

ห้าม ให้ รับ “แดง ซอง”

= ห้ามให้และรับ “ซองใส่เงิน”

จากบริบท (7) 红 hóng [RED] อ้างถึง “ซองใส่เงิน” ที่อยู่ในความหมาย [สิ่งของเครื่องใช้] เป็นนามนัยแบบบรรจุภัณฑ์อ้างถึงสิ่งที่ถูกบรรจุ กล่าวคือ สีแดงที่เป็นสีของซอง (บรรจุภัณฑ์) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ใส่เงิน (สิ่งที่ถูกบรรจุ)

มโนทัศน์พำนະ

มโนทัศน์เป้าหมาย

[红 hóng] “แดง” → [สิ่งของเครื่องใช้] “ซองใส่เงินบัตรหรือเงิน”

2. แนวคิดอุปลักษณ์

จากข้อมูลภาษาที่คณะผู้วิจัยได้รวบรวมจากคลังข้อมูลภาษาของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง พบรการใช้คำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบอุปลักษณ์ได้ทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED] และ

灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโよงความหมายไปยังโน้ตคนอื่นได้ทั้งหมด 4 วงศ์ความหมาย
ทั้งนี้ ได้แสดงรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 白 bái [WHITE] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลางแบบ
อุปลักษณ์ใน 2 วงศ์ความหมาย ได้แก่ 1) [สภาพ] “เปล่าประโยชน์” และ 2) [ลักษณะ]
“สุจริต” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโよง ดังนี้

- (8) 犯罪 分子 怎样 将 黑 钱 变 “白”?
Fànzuì fēnzi zěnyàng jiāng hēi qián biàn “bái”?
อาชญากรรม กลุ่มบุคคล อย่างไร จะ ดำเนิน เปลี่ยน ขาว
= พวกราชญากรเปลี่ยนเงินจากการทุจริตเป็นเงินสุจริตได้อย่างไร
จากบริบท (8) 白 bái [WHITE] อ้างถึง “สุจริต” ซึ่งถ่ายโよงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง	มโนทัศน์ปลายทาง
[白 bái] “ขาว”	→ [ลักษณะ] “สุจริต”
สี	→ ลักษณะ
ไม่มีสีอื่นเจือปน	→ ไม่มีความชั่วร้ายเจือปน

เนื่องจากองค์ประกอบทางศิลปะของสีขาว คือ สีที่ไม่มีสีอื่นเจือปนจึงถ่ายโよง
ความหมายไปยังความหมายว่า ลักษณะของสิ่งที่ไม่มีความชั่วร้ายเจือปน

2.2 黑 hēi [BLACK] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลาง
แบบอุปลักษณ์ใน 2 วงศ์ความหมาย ได้แก่ 1) [ลักษณะ] “การกระทำความผิด ทุจริต”
และ 2) [บุคคล] “อันธพาล” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโよง ดังนี้

- (9) 黑 钱 是 怎样 洗 “白”的。
Hēi qián shì zěnyàng xǐ “bái” de.
ดำ เงิน คือ อย่างไร ซัก ขาว
= เงินจากการทุจริตชำระล้างให้สุจริตได้อย่างไร

จากบริบท (9) 黑 hēi [BLACK] อ้างถึง “การกระทำความผิด ทุจริต” ซึ่งถ่ายโよงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง

[黑 hēi] “ดำ”

สี

ไม่สว่าง

ทำให้สีอื่นหม่นลง

มโนทัศน์ปลายทาง

[ลักษณะ] “กระทำความผิด ทุจริต”

ลักษณะ

ไม่บริสุทธิ์

ทำให้ชีวิตของผู้อื่นและตัวเองแย่ลง

เนื่องจาก องค์ประกอบทางศิลปะของสีดำ คือ สีที่ไม่มีความสว่าง และเมื่อนำสีดำไปผสมกับสีอื่น จะทำให้สีอื่นหม่นลง จึงถ่ายโよงความหมายไปยังความหมายว่า ลักษณะของการกระทำที่ไม่บริสุทธิ์ และจะทำให้ชีวิตของผู้อื่นและตัวเองแย่ลง

2.3 红 hóng [RED] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลางแบบอุปลักษณ์ ใน 1 วงศ์ความหมาย คือ [ลักษณะ] “ความโด่งดัง” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโよง ดังนี้

(10) 他 红 了, 因为 他 的 演技 真的 一流。

Tā hóng le, yīnwèi tā de yǎnjì zhēnde yīliú.

เขาแดง แล้ว เพราะ เขาย ของ ฝีมือการแสดง จริง ยอดเยี่ยม

= เขายอดเยี่ยมมาก แต่ก็เป็นเพราะฝีมือการแสดงของเขายอดเยี่ยมจริง ๆ

จากบริบท (10) 红 hóng [RED] อ้างถึง “ความโด่งดัง” ซึ่งถ่ายโよงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง

[红 hóng] “แดง”

สี

โดดเด่น

มโนทัศน์ปลายทาง

[ลักษณะ] “ความโด่งดัง”

ลักษณะ

โด่งดัง

เนื่องจากองค์ประกอบทางศิลปะของสีแดง คือ สีที่โดดเด่น จึงถ่ายโよงไปยังความหมายที่ว่า ลักษณะของคนที่ได้ดัง ได้ และในวัฒนธรรมจีนก็มักใช้สีแดงเพื่อความเป็นสิริมงคล โดยดัง รุ่งโรจน์

2.4 灰 huī [GREY] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลางแบบอุปลักษณ์ใน 2 วงศ์ความหมาย ได้แก่ 1) [อารมณ์ ความรู้สึก] “หม่นหมอง” และ 2) [ลักษณะ] “คลุมเครือ” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโよง ดังนี้

(11) 让 她 灰 暗 的 生 活 里 起 码 有 音 乐!

Ràng tā huī àn de shēnghuó lǐ qǐmǎ yǒu yīnyuè
ทำให้ เขา เท่า มีด ที่ ชีวิต ใน อย่างน้อยที่สุด มี ดนตรี
= อย่างน้อยก็มีดนตรีในชีวิตที่หม่นหมองของเธอ

จากบริบท (11) 灰 huī [GREY] สื่อถึง “หม่นหมอง” จึงถ่ายโよงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง

[灰 huī] “เทา”

สี

ไม่สดใส

มโนทัศน์ปลายทาง

[อารมณ์ ความรู้สึก] “หม่นหมอง”

อารมณ์ ความรู้สึก

หม่นหมอง

เนื่องจากองค์ประกอบทางศิลปะของสีเทาเป็นสีที่ไม่สดใส จึงถ่ายโよงความหมายไปยังความหมายว่า อารมณ์ ความรู้สึกที่หม่นหมอง ได้

3. แนวคิดอุปลักษณ์นามนัย

จากข้อมูลภาษาที่คณะผู้จัดได้รวบรวมจากคลังข้อมูลภาษาของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง พบรการใช้คำเรียกสีที่ถ่ายโよงความหมายแบบอุปลักษณ์นามนัยได้ทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE] และ 灰 huī [GREY] จึงถ่ายโよงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 3 วงศ์ความหมาย ทั้งนี้พบประเทยอยของนามนัยทั้งหมด 1 ประเภท คือ อุปลักษณ์นามนัยแบบขยายความเป็นนามนัยในวงความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

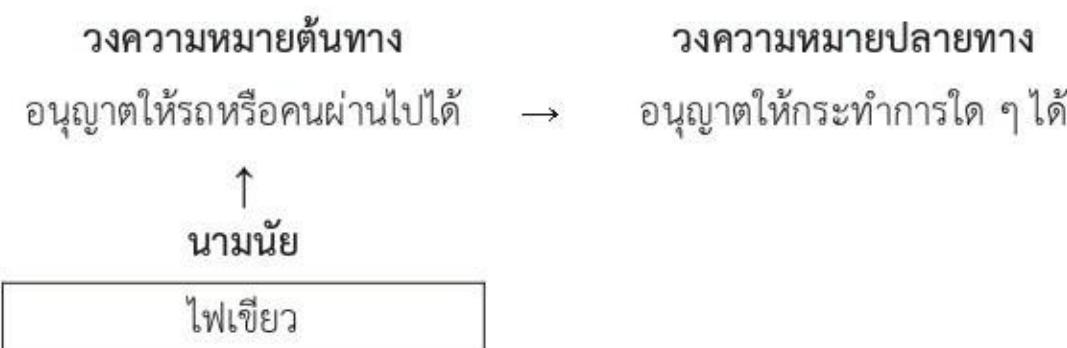

3.1 อุปลักษณ์นามนัยแบบขยายความเป็นนามนัยในวงศามหาຍต้นทางของอุปลักษณ์ พบว่า มีคำเรียกสีที่เป็นประเภทดังกล่าว 4 คำ ได้แก่ 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE] และ 灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโดยความหมายไปยังโน้ตค้นอื่นได้ทั้งหมด 3 วงศามหาຍ ได้แก่
1) [ลักษณะ] “อนุญาต อนุมัติ”^[GREEN] 2) [สภาพ] “ล้มเลิก เลิก”^[YELLOW] และ
3) [อารมณ์ ความรู้สึก] “สดใส”^[BLUE] และ “หม่นหมอง”^[GREY]

ตัวอย่างการถ่ายโดยความหมายจากคำเรียกสีเขียว 绿 lǜ [GREEN] ไปยังโน้ตค้น [ลักษณะ] ที่มีความหมายว่า “อนุญาต อนุมัติ”

- (12) 破例 为 他 开 “绿灯”。
Pòlì wèi tā kāi “lǜdēng”.
เป็นกรณีพิเศษ สำหรับ เขาย เปิด “ไฟเขียว”
= ให้การอนุมัติเป็นกรณีพิเศษสำหรับเขา

จากบริบท (12) ข้างต้น 绿 lǜ [GREEN] อ้างถึง “การอนุญาต การอนุมัติ” เป็นอุปลักษณ์นามนัย มีที่มาจากการสัญญาณไฟจราจรสีเขียว ที่เป็นวงศามหาຍต้นทางของอุปลักษณ์ และถูกขยายความหมายเป็น “อนุญาตให้รถหรือคนผ่านไปได้” จากนั้นได้ถ่ายโดยความหมายไปยังวงศามหาຍปลายทางที่แสดงความหมายว่า “อนุญาตให้กระทำการใด ๆ ได้” (នង្វភាក្តុ ព្រឹកធម្មិនិច, 2563) โดยถ่ายโดยความหมายได้ดังนี้

สรุปผล

จากบริบทที่มีการใช้คำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีนกลางในเชิงเปรียบเทียบทั้งหมด 523 บริบท พบรอบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโよงความหมายมากที่สุด คือ แนวคิดนามนัย ซึ่งพบการถ่ายโよงความหมาย 446 บริบท คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมา คือ กระบวนการอุปลักษณ์ ที่พบการถ่ายโよงความหมาย 64 บริบท คิดเป็นร้อยละ 12 และลำดับสุดท้าย คือ กระบวนการอุปลักษณ์นามนัย ซึ่งพบการถ่ายโよงความหมาย 13 บริบท คิดเป็นร้อยละ 3

อภิรายผล

กระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโよงความหมายของคำเรียกสีในภาษาจีนกลางมากที่สุด คือ กระบวนการนามนัย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนน้อยที่สุด กล่าวคือ เป็นการถ่ายโよงความหมายจากโน้ตศัพท์หนึ่ง คือ พาหะ เชื่อมโยงสู่อีกโน้ตศัพท์หนึ่ง คือ เป้าหมาย โดยทั้งโน้ตศัพท์พาหะและโน้ตศัพท์เป้าหมายนั้นจะอยู่ในวงความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน (Kövecses, 2010)

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า การถ่ายโよงความหมายแบบนามนัยใช้ 白 bái [WHITE] อ้างถึงความหมายต่าง ๆ มากที่สุด ซึ่งพบใน 8 วงศ์ความหมาย และพบการใช้ 白 bái [WHITE] เพื่ออ้างถึงความหมาย [ชนชาติ] คือ “ชาวคอเคโซยด์” มากที่สุด เนื่องจากคุณสมบัติที่เด่นชัดที่สุดของชาวคอเคโซยด์ คือ มีผิวขาว

นอกจากนี้ ประเภทของนามนัยที่พบมากที่สุด คือ ผลอ้างถึงเหตุ เพราะความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียกสีที่ถ่ายโよงแบบนามนัยส่วนใหญ่มักจะแสดงผลให้เห็นได้ด้วยตา ตัวอย่างเช่น กลัวจนหน้าซีดขาว กล่าวได้ว่า ใบหน้าซีดขาว (ผล) มาจาก การให้เลือดไปยังผิวในร่างกายที่น้อยลง เนื่องจากแพชญหน้ากับบางสิ่งที่น่ากลัว (เหตุ) (Ashish, 2022) อธิบายได้ว่า เราจะมองเห็นว่าใบหน้าขาวซีดอย่างชัดเจน ซึ่งมีสาเหตุมาจากความกลัว

ส่วนกระบวนการอุปถักษณ์ เป็นกระบวนการที่ใช้ถ่ายโよงความหมาย รองลงมาจากกระบวนการนามนัย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน รองลงมาจากการนามนัย กล่าวคือ เป็นการทำความเข้าใจความหมายหนึ่งผ่านอีกสองความหมายหนึ่ง โดยความหมายทั้งสองนั้นเป็นความหมายคนละประเภทกัน (Kövecses, 2010) ในขณะที่นามนัยจะถ่ายโよงความหมายจากการความหมายประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

ทั้งนี้ การถ่ายโよงความหมายแบบอุปถักษณ์มีการถ่ายโよงความหมายของ 黑 hēi [BLACK] ไปยังความหมายต่าง ๆ มากที่สุด เนื่องจากสีดำเป็นสีที่มีองค์ประกอบทางความหมายมากกว่าสีอื่น ทำให้ถ่ายโよงความหมายไปยังความหมายอื่นได้หลากหลายกว่า

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ความหมายเชิงเปรียบของ 黑 hēi [BLACK] แล้ว คณะกรรมการเดินที่นำเสนอดังนี้ ผู้พูดภาษาจีนมักจะนำ 黑 hēi [BLACK] มาเปรียบกับสิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งมักจะมีความหมายในเชิงลบ โดย 黑 hēi [BLACK] ถ่ายโよงความหมายไปยังความหมาย [ลักษณะ] คือ “การกระทำการผิด ทุจริต” มากที่สุด เนื่องจากในทฤษฎีสีทางศิลปะของสีดำ กล่าวว่า สีดำเป็นสีที่มืดที่สุด ไม่สว่าง หม่นหมอง และเมื่อนำสีดำไปผสมสีกับสีอื่น ๆ จะทำให้สีเหล่านั้นหมองคล้ำลง จึงถ่ายโよงไปยังความหมายของ [ลักษณะ] ของการกระทำการอย่างที่ไม่บริสุทธิ์ และเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นแย่ลงได้

ส่วนกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโよงความหมายน้อยที่สุด คือ กระบวนการอุปถักษณ์นามนัย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนมาก ที่สุด เพราะ เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ของ 2 กระบวนการ ซึ่งได้แก่ อุปถักษณ์และนามนัย

โดยการถ่ายโよงความหมายแบบอุปถักษณ์นามนัยมีการใช้ 绿 1 บ [GREEN] มากที่สุด ซึ่งจากในบริบทที่พbnนี้ใช้ 绿 1 บ [GREEN] ในการถ่ายโよงความหมายไป

ยังคงความหมาย [ลักษณ์] คือ “อนุญาต อนุมัติ” มากที่สุด เนื่องจากเป็นคำที่มีการใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งเป็นประสบการณ์ทางภาษาของผู้ใช้ภาษา กล่าวคือ คนเรามักจะมองเห็นไฟจราจรสีเขียวหรือที่เรียกว่า “ไฟเขียว” บนท้องถนนเป็นประจำ จึงนำมาใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบ โดยใช้ “ไฟเขียว” เป็นวงความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ และขยายความหมายเป็น “อนุญาตให้รถหรือคนผ่านไปได้” จากนั้นได้ถ่ายโยงความหมายไปยังความหมายปลายทางที่แสดงความหมายว่า “อนุญาตให้กระทำการใด ๆ ได้”

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาหั้งกระบวนการนัย อุปลักษณ์ และอุปลักษณ์นามนัย คือ งานวิจัยเรื่องคำเรียกสีที่ใช้เปรียบเทียบเชิงประวัติในภาษาไทยตามแนวทางภาษาศาสตร์ปริชาน (นภัสสรา กุล พรทิพย์พานิช, 2563) ที่ศึกษาเกี่ยวกับคำเรียกสีในเชิงเปรียบเทียบตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน โดยใช้กระบวนการทางปริชานในการถ่ายโยง 3 กระบวนการ ซึ่งผลงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า พบการใช้กระบวนการนัยในการถ่ายโยงความหมายมากที่สุด รองลงมา คือ อุปลักษณ์ และอุปลักษณ์นามนัยเป็นลำดับสุดท้าย เช่นเดียวกับงานวิจัยนี้

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยเรื่องอรรถศาสตร์ปริชานของคำเรียกชื่อสัตว์ในภาษาไทยถิ่นเหนือ จังหวัดเชียงราย (ธีรารัตน์ จับใจนัย และ อรหัย ชินอัครพงศ์, 2564) ที่พบการใช้กระบวนการนัยมากกว่าอุปลักษณ์ กล่าวคือ มีประเภททางความหมายของคำเรียกชื่อสัตว์ตามแนวทางอรรถศาสตร์ปริชาน ได้แก่ ประเภทความหมายเชิงนามนัยที่พบมากที่สุด รองลงมา คือ ความหมายเฉพาะ และพบความหมายเชิงอุปลักษณ์เป็นลำดับสุดท้าย

จากทั้ง 2 งานวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กระบวนการนัยเป็นกระบวนการที่ถูกใช้มากที่สุดในการถ่ายโยงความหมาย แสดงให้เห็นถึงความเป็นพื้นฐานของการถ่ายโยงความหมายในระดับปริชานของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับที่

ພັນເອົ້ວແລະແຮດເດນ (Panther & Radden, 1999) ກລ່າວໄວ້ວ່າ ນາມນັຍເປັນ ປຣາກຸງກາຣົນທາງປຣິຈານທີ່ມີຄວາມເປັນພື້ນຖານນາກກວ່າອຸປະກິດນົ່ວຍ

ຂໍ້ເສນອແນະ

ຄວາມໝາຍເຊີງເປົ້າຢັບເຫັນຂອງ 白 bái [WHITE] ມີທັງເຊີງບວກແລະເຊີງລົບ ໂດຍຄວາມໝາຍເຊີງລົບພບໃນຫລາຍວົງຄວາມໝາຍ ອາທີ [ສກາພ] “ໄຮ້ປະໂຍ່ນ”

(13) 做 了 也 是 白 做。

Zuò le yě shì bái zuò.

ທຳ ແລ້ວ ກີ່ ຄື່ອ ຂາວ ທຳ

= ທຳໄປກີ່ເປົ່າປະໂຍ່ນ

ແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໄມ່ສອດຄລ້ອງກັບນອນທັນສາກລທີ່ກລ່າວວ່າ [WHITE IS GOOD] “ສຶກສາຄື່ອສິ່ງທີ່ດີ” ຈຶ່ງຄວາມມີການສຶກສາວ່າ ໃນກາຫາອື່ນ ຈະໃຊ້ຄໍາເຮີກສຶກສາໃນຄວາມໝາຍເຊີງລົບຫຼືໄມ່ ຈຶ່ງຈະພິສູງນີ້ໄດ້ວ່າ [WHITE IS GOOD] “ສຶກສາຄື່ອສິ່ງທີ່ດີ” ເປັນນອນທັນສາກລຫຼືເປັນຄວາມບັງເອີ້ນຂອງກາຫາ

ເອກສານອ້າງອີງ

ກຽມວິຊາກາຮງເກະຕະຣ. (2559, 19 ກຸມພາພັນທີ). ເຊື້ອຮາພິວຊາເຮີມອອກຈີ່ສປອຣັນສາເຫຼຸດ

ໂຮຄເທິ່ງວຂອງພື້ນ. DOA Thailand. <https://shorturl.asia/BlyN9>

ຮນ້ວງຮາກຸລ ພຣທີພຍພານີ່. (2563). ຄໍາເຮີກສີທີ່ໃຊ້ເປົ້າຢັບເຫັນຂອງພື້ນໃນ ກາຫາໄທຢາມແນວທາງກາຫາສາສົດປຣິຈານ [ວິທະຍານີພນົມປະລຸງປະບຸລູງ ດຸຈະວິບັນທຶດ ໄມ່ໄດ້ຕີພິມພົມ]. ມາຮັກທາລ້ຽກຄຣິນຄຣິນທຣວິໂຮມ.

ອີຣາຮັດນີ້ ຈັບໃຈນາຍ ແລະ ອຣທັຍ ຂິນອັກຮພງທ. (2564). ອຣຣຄສາສົດປຣິຈານຂອງຄໍາເຮີກຈີ່ອສັດວົນກາຫາໄທໃນທີ່ນີ້ອ ຈັງຫວັດເຊີງໄຮຍ່າຍ. ວິຊາສັນຕິ ສຶກສາປຣິທຣຄນີ ມຈຣ, 11(1), 95-105.

นฤมล ศรีพันธุ์. (2554). คำเรียกสีและทัศนคติที่มีต่อสีของผู้พูดภาษาไทย กะหรี่ง โป้ว มอง และขมุ ในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี [วิทยานิพนธ์ ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต [ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุชยา เกษจำรัส. (2562, 27 กุมภาพันธ์). เขินอายแล้วหน้าแดงกันมั้ย?. Beartai.
<https://www.beartai.com/brief/sci-news/346797>

Ashish. (2022, July 26) Why Does Your Face Turn Pale When You're Scared?. Science ABC. <https://shorturl.asia/AGJp4>

Gao, J., & Sutrop, U. (2014). The Basic Color Terms of Mandarin Chinese. *Studies in Language*, 38(2), 335-359.

Goossens, L. (1990). Metaphonymy: The Interaction of Metaphor and Metonymy in Expressions for Linguistic Action. *Cognitive Linguistics*, 1(3), 323-342.

Kövecses, Z. (2010). *Metaphor: A Practical Introduction Second Edition* (2 nd ed.). Oxford University Press.

Lakoff, G. (1987). *Woman, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. The University of Chicago Press.

Panther, K. U., & Radden, G. (1999). Introduction. In K. U. Panther & G. Radden (Eds.), *Metonymy in Language and Thought*. John Benjamins Publishing.

Ruiz de Mendoza Ibáñez, F. J., & Diez Velasco, O. I. (2002). Patterns of conceptual interaction. In R. Dirven & R. Porings (Eds.), *Metaphor and Metonymy in Comparison and Contrast* (pp. 489-532). Berlin; New York: Mouton de Gruyter.

Vwyan, E., Benjamin, B., Jörg, Z. (2007). *The Cognitive Linguistics Reader*. Equinox Press.